

Melocentryczna koncepcja mowy „wczesnego” Fryderyka Nietzschego

U podstaw wystąpienia legł zamiar bliższego przyjrzenia się wczesnej melocentrycznej koncepcji języka F. Nietzschego oraz ukazania procesu jej stopniowej dekonstrukcji. Podjęcie tego rodzaju badań uzasadniają istotne racje merytoryczne. Odsłonięcie fundamentalnych rozstrzygnięć i założeń poczynionych w najwcześniejszej, prefilozoficznej fazie rozwoju Nietzscheańskiej myśli ma bowiem kluczowe znaczenie dla zrozumienia spłotu problemów leżących u podłoża newralgicznych ustaleń jego dojrzałej filozofii. Innymi słowy, w owym okresie można, w mojej opinii, odnaleźć genetyczny fundament późniejszych form myśli Nietzschego – dynamikę jej rozwoju zdeterminowały zaś zwłaszcza immanentne trudności zawarte w kluczowych założeniach najwcześniejszej Nietzscheańskiej teorii języka. Jedną z najistotniejszych tego rodzaju trudności związana jest z próbą twórczego włączenia w obręb systemu Nietzschego kilku podstawowych rozstrzygnięć filozofii Schopenhauera, przy jednoczesnym wykluczeniu innych charakterystycznie Schopenhauerowskich motywów. Powstała na skutek owej modyfikacji teorii Schopenhauera ambiwalencja wczesnej Nietzscheańskiej koncepcji języka zaważyła na kształcie niemal całej jego późniejszej refleksji lingwistycznej, odpowiadając nie tylko za jej specyficznie irracjonalny charakter, lecz także dając asumpt do konstrukcji czysto retorycznej teorii języka, stanowiącej konsekwencję pierwotnego utożsamienia go ze strukturą dualną, złożoną z komponentu wolicjonalno-muzycznego oraz racjonalno-konceptualnego. Ambiwalencja ta w kluczowy sposób wpłynęła także na załamanie się Nietzscheańskiego projektu *Artistenmetaphysik*, odgrywając tym samym decydującą rolę w przejściu od romantycznej do modernistycznej fazy jego myśli. Jednym z kluczowych wątków mojego wystąpienia jest właśnie analiza Schopenhauerowskiego tła owej paradygmatycznej transformacji.